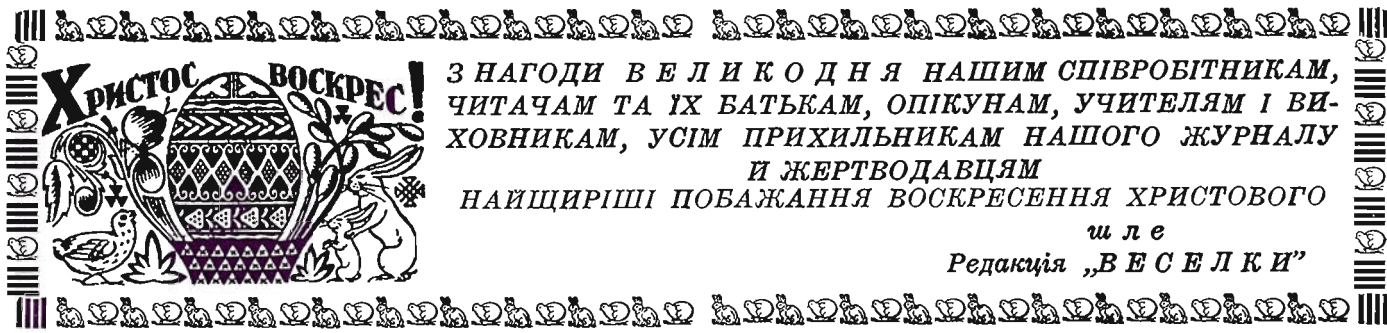

ДЕСЕТКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW
A CHILDREN'S MAGAZINE

З НАГОДИ В Е Л И К О Д Н Я НАШИМ СПІВРОБІТНИКАМ,
ЧИТАЧАМ ТА ІХ БАТЬКАМ, ОПІКУНАМ, УЧИТЕЛЯМ І ВИ-
ХОВНИКАМ, УСІМ ПРИХИЛЬНИКАМ НАШОГО ЖУРНАЛУ
І ЖЕРТВОДАВЦЯМ
НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

ш л е
Редакція „ВЕСЕЛКИ”

РОЗГАДАЙМО!

НАЗВИ ДЕРЕВ

В цих реченнях заховані назви дерев. Знайдіть їх.

- 1) Піду бавитися м'ячем.
- 2) Гра була дуже цікава.
- 3) Грибовий сос навіть Лесі смакував.
- 4) Найпрактичніша краска штанив сіра.
- 5) Коли падає дощ — носи кальшп.
- 6) По вакаціях — знову до школи!
- 7) Навесні садимо деревця.
- 8) Мама бере за руку до-ню.

ЧУДЕСНИЙ ДІМ

Був білий дім,
Без вікон дім,
І щось застукало у нім...

Розбився дім, і з дому вмиєть
Маленький мешканець біжить,
Живенький і тепленький,
Пухнастий, золотенький.

Загадка

Що то за БАБА сидить на столі,
А надокколо, мов внуки малі,
Масло і яйця, кругла ковбаска,
Шинка і сирник і бубликів в'язка?

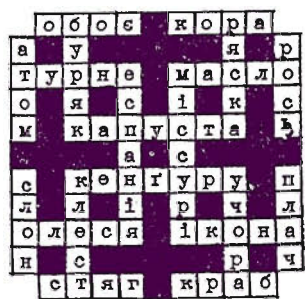
Що то за БАБА
Вгадайте, будь ласка!

СКІЛЬКИ ДІВЧАТОК І ЯКІ ІХ ІМЕНА?

В цих числах заховалося кілька дівчаток. Скажіть скільки їх і які їх імена?

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК у ЧИСЛІ „ВЕСЕЛКИ”
ЗА БЕРЕЗЕНЬ Ц. Р.: СКІЛЬКИ ОВЕЧОК, А СКІЛЬ-
КИ КАЧОК? — Дві качки й дві овечки. ЗАГАДКА:
Подушка. ЩО ЦЕ? Бджола; рот, зуби й язик.. ДИВ-
НА СКРИНЬКА — Радіоапарат. ХРЕСТИКІВКА:

ДІТИ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ „ВЕСЕЛКИ”!
ПРИЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода” заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді. Річна передплата становить у ЗСА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.

Обкладинка роботи Галини Титли.

“THE RAINBOW” — “VESELKA”

Published monthly, except June to September Bi monthly
at Jersey City, New Jersey
81-83 Grand Street — Jersey City, N.J. 07303
Subscription \$4.00 per year.
Entered as Second Class at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Едвард Козак — Христос Воскрес! Радійте діти!
Оформлення 3-ої сторінки — Петро Холодний

Христос Воскрес!

Катерина ПЕРЕЛІСНА

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! Усе радіє,
Сміється сонечко з небес,
Прозора річечка леліє —
Христос воскрес!
Христос воскрес!

В траві фіялочки зідхають,
І пролісок тремтить увесь,
Розквітла яблунька аж сяє —
Христос воскрес!
Христос воскрес!

Дзвенять пташки у полі, в лісі;
І дзвін співає до небес,
Де білі хмарки розпливлися —
Христос воскрес!
Христос воскрес!

Леліти — мінитися, переливатися кольорами;
пролісок — рання весняна квітка (mercury).

К. ЛУГОВА

ВОСКРЕСНА ПІСНЯ

Христос воскрес!
Христос воскрес!
Весняне сонце землю гріє,
дарує ласку нам з небес,
і все живе співа й радіє.

Як оновився світ увесь,
розквіт у вірі і в надії!
Христос воскрес!
Христос воскрес!
Усе живе весні радіє.

СЛЪЗИ-ПИСАНКИ

(Легенда)

Була п'ятниця. Раніше сонце зачервонило все небо та всі доми в Єрусалимі. В повітрі відчувалася якась дивна тривога, щось, що словами годі переказати. У дворі жидівської ради, Синаедріону, чути було дивний галас і крик.

У кутку на камені сидів Ісус Христос. Оточений вартівниками, він очікував на свою дальшу долю. Ще вчора, пізно ввечері, суд засудив його на смерть на хресті. Щоб засуд міг бути виконаний, його мусів потвердити намісник римського цісаря, Пилат. Але він урядує тільки вдень.

Юрба книжників і фарисеїв, що залягала по двір'я, насміхалася з Ісуса, а вартівники штовхали його й били. Апостоли розбіглися, а зляканий Петро заявив, що Ісуса не знає.

Сонце поволі підіймалося вгору. На подвір'ї з'явилися члени жидівської ради й наказали провести Ісуса до Пилата. Їм було дуже спішно — адже ввечері починається свято Пасхи. Ісус мусить згинутися до того часу! Пилат не дуже цікавився цією справою. Все таки сказав, що не бачить вини „в цього чоловіка”. Радні настоювали та почали погрожувати скаргою до цісаря. Тоді Пилат умив руки на знак, що не бере на себе відповідальності за смерть невинного, і видав Ісуса на розп'яття.

По дорозі зустрічали Ісуса побожні люди, плакали над його долею та помагали йому нести хрест.

Божа мати, дізнавшись, що сталося, також прибула до Єрусалиму. З великим болем зустріла вона Сина, що ніс хрест на гору Голготу. Нічим не могла йому допомогти, бо вояки, що його оточували, не допустили її до Ісуса.

Ісуса розп'яли між двома розбійниками. Божа Мати плакала ревними сльозами під хрестом. По трьох годинах важких мук Ісус помер.

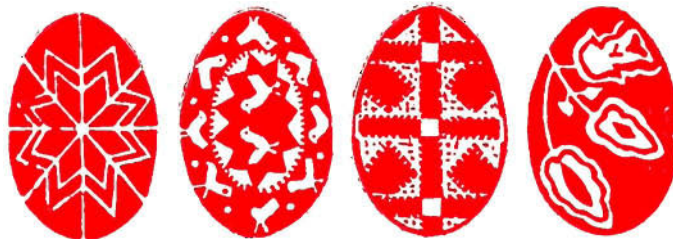
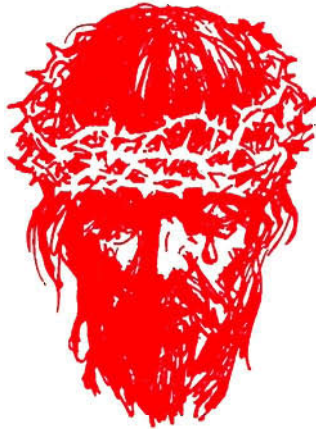
Надходив вечір. На гору прибули деякі учні Ісуса, щоб його поховати, бож у свято не було дозволено, щоб хтось висів на хресті. Його поховали в новім гробі під горою. Коло гробу поставлено військову сторожу. Люди розійшлися.

Божа мати ніяк не могла відійти від гробу свого улюбленого Сина. Вона ще довго там стояла, аж землю прикрила темна ніч. Тоді й вона з великим болем у серці поволі пішла до міста, але цілу дорогу скропила гіркими сльозами. Що далі відходила від гробу, то гарячіші та болочіші були сльози. В суботу всі святкували, і до Ісусового гробу ніхто не приходив. А в неділю рано вранці зібралися кілька побожних жінок і пішли до гробу Ісуса. Згідно із тамошнім звичаєм, вони хотіли намазати тіло померлого олійками, бо цього вони не встигли зробити у п'ятницю.

У гробі вже не застали Господнього тіла, і ангел сказав їм, що Христос воскрес. Не було вже й військової сторожі: вона розбіглася. Жінки, врадувані цією новиною, верталися щасливі до міста. На дорозі вони побачили прегарні писанки і стали їх збирати. Вони зразу зрозуміли, що це — сльози Божої Матері, які перетворились на писанки. Зустрічаючи людей по дорозі, вони з радістю говорили: „Христос воскрес!” і наділяли їх гарними писанками.

Від тієї першої писанка означає радість, яку нам приносить Христове воскресіння.

Пояснення-словничок: тривога — страх, переляк (anxiety, fear); вартівник — сторож (guard); засуд — вирок, присуд (sentence, verdict); намісник — високий рангою урядовець, що виконує владу від імени володаря; фарисеї — члени релігійно-політичної секти-громади, що жили в Палестині за часів Ісуса Христа; настоювати — вперто домагатися (to insist); розбійник — розбійшак (robber, bandit); намазати — намастити (to smear, to oil).

ДНІПРОВІ ДЗВОНИ

(Закінчення)

У Страсний тиждень перед Великодніми святами появилися на правому березі Дніпра перші татарські загони. Вони підійшли до частоколів Монастирка і почали дико вигукувати, немов викликаючи когось до себе. Святий ігумен зараз вийшов, став перед ними з хрестом у руках і промовив грімким голосом:

— Не віддамо ми душ наших на поталу слугам Антихриста! Луки наші влучні, мечі гострі, списи довгі, а серця відважні. Одного господина ми маємо — Господа Ісуса Христа, і одну владицицю — Пресвяту Богородицю.

І кликнув тоді святий ігумен: — Пресвятая Богородице, спаси нас!

Почалася боротьба, завзята, одчайдушна, жорстока. Ченці випускали гострі стріли з луків, кололи списами і проганяли харалужними мечами татар, що намагались дістатися до Монастирка через частоколи.

Так захищали ченці свою обитель до пізньої ночі, бо жили вони однією надією, щоб ще на волі зустріти Воскресіння Христове, день перемоги Христа над смертю. Коли ж наблизилася північ, ігумен Варлаам скликав усіх ченців до себе і промовив:

— Не нам, браття, людську кров проливати! Не годиться противитись Божій волі, бо наші дзвони вже прорекли горе нашій батьківщині. Готуйтесь, браття, на смерть, ісповідуймо провини свої один перед одним, бо коромолами і братньою кров'ю провинилася земля наша! Брат став на брата, князь на князя, город на город. Тому немає нам рятунку, крім нашої заступниці Пресвятої Богородиці. Покоримося перед Нею і благаймо, щоб вона не забувала нас і рятувала від неволі татарської, від ганьби агарянської!

Так сказав ігумен Варлаам і замислився. А темна ніч розтягнула свої чорні рядна над їхніми головами й опускала їх усе нижче й нижче. Мабуть, і Дніпро-Славути злякався цих темних кошмарних примар, що насувалися на його стрімкі скелясті береги. Він люто, гнівно шумів, рвав лотоками, бушував гнівними бурунами і розкидував їх хвилями на береги.

Татари, здається, також чогось перелякалися, бо відступили від частоколів, збилися в гурт на пагорку і мовчки придивлялися до таємничої грози, що насувалася з усіх боків. Однак велетенські пожежі, що піднялися червоними клюбами димів, та відчайдушні крики людей свідчили про крива-

ву ніч, яку вчинили татари на нещасній українській землі...

Святий ігумен стояв увесь час нерухомо, звернувши очі на схід. Коли ж перший промінь запалив край неба і звістив скору появу сонця, він усміхнувся, його очі загорілися радістю і він заспівав могутнім голосом:

— Нехай воскресне Бог і розбіжаться вороги Його!

Чернеча братія зразу залилася радісним співом-пісню „Христос воскрес із мертвих...”

Два послухники кинулися до дзвонів, щоб привітати воскреслого Господа, але отець Варлаам зупинив їх:

— Стривайте, браття! Христос Господь не потребує гомону сумних дзвонів, бо це день радості, перемоги неба над пеклом, життя над смертю. Скидайте ці дзвони у Дніпро! Нехай спочивають на його дні до кращого часу, доки не засяє сонце волі в нашій Україні!

Чернеча братія не противилася наказові ігумена. Братчики зараз відчепили дзвони, притягнули їх до берега й зіпхнули з дніпрові кручі. Дзвони отця ігумена ще раз зойкнули жалібним стогоном і впали у хвилі, викидаючи вгору воду, що бризнула срібними бризками-краплинами на берег.

Чернеча братія подалася назад, і тої ж хвили-

ни заревіли грізно дніпрові хвилі, закипіли бурями й піднялися на береги Ненаситця. Рибалки ж, що заховалися від татар у комишах, побачили тоді таємничий, кований мосяжними обручами байдак, що висунувся несподівано з-між хвиль і наближався до берегів Ненаситця. На байдаку стояв при кермі лицар-велетень у блискучій одежі. Зупинившись перед ченцями Монастирка, він поклонився їм і промовив гучним голосом:

— Браття, синами світла назвала нас Пресвята Богородиця. Тож погордіть синами темряви й сідайте на мій байдак! Попливемо золотими світанками, доки не привезу вас знову до радісного й вільного берега вашої щасливої батьківщини.

Тоді рибалки побачили, як ченці перейшли в золотосяйний байдак. А ігумен Варлаам, узявши з печери чудотворну ікону Пресвятої Богородиці, тричі поблагословив нею таємничого лицаря, і таємничий байдак понісся вниз за водою.

Як тільки байдак зник рибалкам з очей, дніпрові хвилі покотилися валами, піднялися велетенським пузирем угору й накрили весь Ненаситць з Монастирком, немов бажаючи заховати його від дикої татарви.

Як довго це тривало, рибалки не пам'ятали. Коли ж води сплили до Дніпра, то з цілого Ненаситця залишилися тільки скелі, що гострими вершками стриміли до неба, немов погрожували

сміливцям, щоб не наближалися до них. Подбав також Дніпро-Славути про святу обитель монашої братії. Він випустив з ненаситецьких порогів бурхливі хвилі, що рвонули всією силою на Ненаситця й відірвали його від правого берега, на якому стояли перелякані юрби татар.

Тепер Дніпро-Славути обгорнув своїми водами весь Ненаситець, в низу, де лежали дзвони Варлаама, створив таке ревище, що здавалося, саме пекло тут усадовилося, щоб до цих дзвонів нікого не допустити.

Так Пресвята Богородиця захистила від збещення святу обитель, монастирські дзвони й чернечу братію. Рибалки, побачивши оголений зі своєї краси Ненаситець, зараз мусли втікати, бо Дніпро-Славути, мабуть, не дуже був радий таким свідкам. Він знову розгнівався і погнався всією силою за ними. На щастя, рибалки в пору доглянули небезпеку й повтікали. Даремно сердилися хвилі, даремно бились об береги й лютували. Рибалки таки повернулися живі та здорові до своїх селищ і про все, що бачили, розповіли людям.

Однак Дніпро-Славути не мав чого боятися за монашу обитель і монастирські дзвони. Печери Ненаситця залишилися раз назавжди незаселеними, а дзвони й досі лежать на дні під бурхливими хвилями. Пекельне ревище, яке створив над ними Дніпро-Славути, зберегло їх незайманими до цього часу. Там вони й чекають здійснення заповітів свого ігумена отця Варлаама.

Подія, що скоїлася з ненаситецьким монас-

тирком, залишилась і досі в людській пам'яті. Старі рибалки, що живуть біля дніпрових порогів, оповідають, що раз на рік, у саму північ перед Воскресінням Христовим кожна праведна людина, коли прикладе вухо до берега Дніпра, може почути гомін отих дзвонів.

В ту хвилину Ненаситець спиняє своє ревище, вода заспокоюється, і гомін дніпрових дзвонів лунає обома берегами. Однак, цей гомін по сьогодні сумний, жалібний. Дзвони, мабуть, чекають на отця Варлаама, що має вернутися до Монастирка з своїми ченцями та чудотворною іконою.

Рибалки вірять, що велетень-лицар, якого називають архистратигом Михаїлом, перевезе їх знов до берегів Ненаситця. Тоді ченці видобудуть із пекельного ревища таємничі дзвони й завісять їх у соборі Святої Софії, Премудрости Божої. Щойно тоді вони радісно заграють і їхній гомін піде по всій Україні. Та станеться це тоді, коли українська земля звільниться від ворожого ярма і народ її заживе вільним життям.

Пояснення-словничок: господин — пан, господар (порівняймо: господиня); владичиця — sovereign lady; одчайдушний або відчайдушний — розпачливий (wild, desperate); харалужний — крицевий, залізний; прорікати — вішувати, провіщати; рядно — blanket made with rough canvas; кошмарний — страхотливий (horrible, awful); примара — привид (ghost, phantom); пагорок — невисокий горбок; гроза — буря (storm); круча — урвище, провалля (steep slope, ravine); комиш — водяна рослина (cane, reed); байдак — великий човен (sloop); обруч — hoop; пузир — bubble; юрба — crowd; ярмо — yoke, також неволя.

ЗАСПІВАЙ МЕНІ ПТАШЕЧКО

— ДЛЯ ДИТЯЧОГО ХОРУ —

СЛОВА — РОМАН ЗАВАДОВИЧ
МУЗИКА — ОСИП ЗАЛЕСЬКИЙ

З ЖИТТЯМ

СОПРАН

АЛЬТ

ФОРТ.

mf

ЗА - СПІ - ВАЙ МЕ - НІ ПТА - ШЕЧ - КО ПІС - НЮ, ЗА - СПІ - ВАЙ, РОЗ - КА - ЖИ КРАЙ ВІК -
- ВАЙ МЕ - НІ ВРАН - ШІ НА ВІТ - ШІ, НА ДОБ - РИЙ ДЕНЬ МЕ - НІ ШЕ - БЕ -

ЗА - СПІ - ВАЙ РОЗ - КА -
ЗА - СПІ - ВАЙ НА ДОБ -

- НА, ЧИ ПРО - КИ - НУ - ЛИСЬ ПРО - ЛІС - КИ В ЛІ - СІ, ЧИ ПО - ЛЯ - МИ ВЖЕ ХО - ДИТЬ ВЕС -
- ЧИ, РОЗ - ПО - ВІДЖ ЧИ ПЕ - ЛЮ - СТКИ НА ВІТ - ШІ РОЗ - ВИ - НУ - ЛИСЬ СЬО - ГО - ДНІ В НО -

- ЖИ КРАЙ ВІК - НА, ЧИ ПРО - КИ - НУ - ЛИСЬ ПРО - ЛІС - КИ В ЛІ - СІ, ЧИ ВЖЕ ВЕС -
- РИЙ ДЕНЬ МЕ - НІ, РОЗ - ПО - ВІДЖ ЧИ ПЕ - ЛЮ - СТКИ НА ВІТ - ШІ РОЗ - ВИ - НУ -

1 2 ПОВІЛЬНІШЕ

- НА. ЗА - СПІ - ЧИ А У ВЕ - ЧЕ - РІ СЯДЬ НА КА - ЛИ - НІ, НА ДОБ -

- ЛИСЬ

Р. А. 1971
Ч. 1202-1

ЗВІЛЬНИТИ

-РА-НІЧ МЕ-НІ ЗАС-ПІ-ВАЙ, ШОБ ЗГА-ДА-ЛИСЬ ПІС-НІ СО-ЛО - ВІ - НІ, ТАМ ДА-

riten.

Tempo I

-ЛЕ - КО, ДЕ РІД - НИЙ МІЙ КРАЙ. ХОЧ І ГАР - НО В СТЕ - ПУ, КО - ЛО

ХОЧ І

РІЧ - КИ, БУДЬ ЗІ МНО-Ю ПТА-ШИ НО ДРІБ-НА, ЗВІЙ ГНІЗ-ДОЧ-КО СО-БІ НЕ - ВЕ-

ГАР - НО В СТЕ - ПУ КО - ЛО РІЧ - КИ БУДЬ ЗІ МНО-Ю ПТА-ШИ - НО ЗВІЙ ГНІЗ-

РА. 1971
Ч. 1202-2

НА МНОГІІ ЛІТА!

(У 80-ті роковини з дня народження проф. Осипа Залеського)

Вже на самім початку, коли стала виходити „Веселка” в річнику з 1955-го року можна знайти ноти двох пісень, що їх склав для українських дітей Осип Залеський. Такими піснями, здебільша з фортепіановим супроводом, пересипав цей заслужений композитор усіх 18 річників „Веселки”, що досі появилися. В річнику з 1968 року вміщена навіть ціла його дитяча оперета „Цвіркунчик” до слів Катерини Перелісної.

Прізвище Залеського знаходимо під легко й доступно написаними статтями про видатних музик-композиторів і співаків — Миколу Лисенка, Василя Барвінського, Василя Безкоровайного, Соломію Крушельницьку, Модеста Менцінського й інших. Він написав для читачів „Веселки”, низку цікавих нарисів з життя природи, наприклад, про тварин, що жили давно на землях України, про природу України в давнину, про український ліс, про те, чи тварини думають, про життя мурашок, павуків, черепах і різних птахів. Деякі свої нариси він підписував ініціалами-початковими буквами О. З. або псевдонімом Дядько Лісовик. Чи треба ще кращого доказу, що цей письменник-композитор усім серцем любить нашу молоддь і хоче допомогти їй засвоїти якнайбільше знання про культуру українського народу?

Отак безперервно працюючи для українських дітей і для їх батьків, Осип Залеський досягнув 80 років життя.

Народився наш Ювілят 16 квітня 1892 року в Західній Україні, в Малому Тростянці коло Золочева. Середню школу (гімназію) закінчив у Золочеві, а потім у високих школах Львова та Відня вивчав природознавство і музику. Під час визвольної війни був вояком

Української Галицької Армії. Опісля був учителем у різних містах Галичини та на скитальщині в Німеччині. Деколи дописував до газет і журналів. За свого життя був членом оркестри, членом і диригентом хорів, а в Станиславові заснував Музичний Інститут. Також брав участь у заснуванні Музичного Інституту в Бофало, ЗСА, яким керує і де вчить сьогодні. Крім музики для солістів, хорів, фортепіана та інших інструментів, написав кілька книжок про музику. Читачі „Веселки” та інші діти, що вчать музики, повинні зацікавитися його „Малою Українською Музичною Енциклопедією”, що недавно появилася друком.

Про свою любов до природи наш Ювілят пише так: „Наша сім’я мешкала в шкільнім будинку край села в сусідстві великого лісу... Я був удома один, бо брати вчилися в місті і, не маючи товариства дітей, товаришував з природою, яка, як усюди в Україні, в кожную пору року мала свою красу і свій чар. Це товаришування з живою природою — тваринами і рослинами пов’язало мене з нею на все життя, допомогло їй розуміти і любити”, — а до цих слів можна ще додати: і розвивати вроджені музичні здібності.

Редакція „Веселки” разом із своїми читачами та всією українською молоддю щиро вітає професора Осипа Залеського у 80-ті роковини з дня його народження і дякує йому за його повну любови працю для молодого українського покоління в музиці, літературі та в організаціях молоді. Всі ми разом бажаємо Достойному Ювілятові ще многих літ, творчого життя, нових успіхів і нових творів на сторінках „Веселки”.
Р.З.

Личке на бузку, коло мого вікна.
Кочокоби на бузку.

Р.Л. 1971
Ч. 1202-3

ВЕСЕЛКА

А хто ж тебе, веселочко,
В семиракім цвіті
Вималовав на тій хмарі,
Мов на оксамиті?

Розкажу вам, юні читачі, не про наш журнал, що його маєте в руках, а про справжню веселку, яка появляється в теплу пору року на небі. Мабуть, багато з вас бачило веселку в природі, може й пробувало добігти до місця, де вона ніби спирається на землю, і зловити руками її кінці — але нікому це не вдалося.

Як постає веселка і звідки беруться в неї такі гарні кольори? Щоб веселка появилася на небі, мусить в одній частині неба світити сонце, а в протилежній частині — падати дощ. Веселка може постати і без дощу, замість нього можуть бути дрібненькі краплини мряки або водяного туману, що підіймається над водоспадами. Хто з вас був над Ніягарським водоспадом у погідний соняшний день, то певно бачив там веселку. Соняшні промені наświetлюють незліченні краплинки дощу або води, що розбиваються, падаючи з горішньої частини водоспаду. Веселка має вигляд півкола або дуги, тому називають її також „райдуга”. Її кінці можуть дотикатися до землі або звисати в повітрі.

Хто „малює” веселку такими гарними барвами? Хоч здається, що соняшне світло біле, насправді ця білість є мішаниною чи злиттям усіх кольорів світла, які в науці називаються „спектральними кольорами”: помаранчевий, жовтий, зелений, синій і фіялковий (як барва квітки-фіялки). Коли сонце світить на краплини дощу або мряки, то в них оте „біле” світло розділяється-розбивається на окремі складові кольори. Всі ці барви, ще й з відтінками бачимо у веселці. Середина дуги фіялкова, і ця барва переходить по через зелену до червоної в щораз слабших відтінках.

Хто вивчає в школі фізику, тому буде легше зрозуміти це цікаве явище природи — веселку.

ВЕСЕЛКА

Запуміли вітри, закрутилися хмари,
Прокотився просторами грім,
І дощем полило із небесної чари
На лани, на ліси, на наш дім.

Та оглянулось сонце нараз з-за діброви
І сипнуло промінням з чола —
І веселку, мов стрічку, гнучку, кольорову,
Чорна хмара у коси вплела.

Ми притьмом всі на двір, під берези, під буки —
Не страшні нам ні бурі, ні грім,
Бо веселка на небі зв'язала їм руки
Пояском різнобарвним своїм.

Мирон Левицький: На Великдень у церкві.

ЗАЙЧИК-ПОБІГАЙЧИК

ДЗБАНОЧОК

Довго біг Зайчик-Побігайчик, уже почав заспокоюватись, але чує — щось гуде на полі. Він скоріше в ліс! Через якийсь час знов виглянув з лісу в поле — і знов гуде так само. І так кілька разів.

Насмілювався Зайчик-Побігайчик та й таки пішов у поле довідатися, що то буде. Підходить — а то дзбанок. Орачі орали на полі й мали з собою у дзбанку воду. Воду випили, а дзбанок забули. Вітер як подме у пустий дзбанок, то він і загує. Розсердився Зайчик-Побігайчик та й каже:

— Ти собі нікчемний дзбанок ще й мене лякаєш? Пожди ти, ось я тебе втоплю!

Береться до дзбанка, але в лапи не годен узяти. Заклав голову в дзбанок та й несе його до річки. Приходить над воду, устромив дзбанок у воду, а той і його тягне за собою. Тоді Зайчик-Побігайчик давай проситися:

— Пане Дзбаніцький, пане Дзбаніцький! Я лиш пожартував так, я не хочу вас топити. Даруйте мені життя!

Якось там виліз Зайчик-Побігайчик з води, почав бігти берегом та й потрапив дзбанком у камінь. Дзбанок розсипався на шматки. У Зайчика-Побігайчика не тільки в ушах, але й у голові задзвеніло. Злякався він ще більше, знявся на рівні ноги та й полетів вітром світ-заочі.

ВІД БЕЗНАДІЇ ДО НАДІЇ

Після таких страшних пригод стало для зайчика життя немиле. Сів він під кущиком та й каже:

— Чого я такий нещасний уродився? Всі мене кривдять, всіх я боюся, від усіх утікаю; не маю й хвилини спокою. Краще піду до річки та й утоплюся!

Зібрався він, іде в дорогу; шукає собі такої великої води, щоб, як ускочить, то й не сплив уже навіть.

Приходить до лісу, а в лісі спочиває стадо ворон. Він побачив їх добре здалека, та боявся приступити. А обминути їх нема куди, бо лише одна дорога вела через ліс. „Як зблуджу, — думає, — з дороги, то вже не знайду її”. Став, розміркував та й каже:

— Чи не однаково мені гинути? Та ж я й так іду топитися!

От він просто летить на них. Як надлетів між ті ворони, як закричав, то ворони налякались і всі чисто розлетілись по лісі. Подумав собі Зайчик-Побігайчик:

— „Коли б мені ще раз таке трапилось, то вже й не робив би собі смерти”.

Біжить далі, прибігає до якогось маленького ставка та й хоче скакати у воду, алеж страшно, бо там у воді щось кричить. Покинув ту воду, шукає іншої. Ходить, ходить, аж наприкрилось йому ходити. Вже й смеркається. Чує — щось кричить у лісі, і то не одне, а дуже багато. Та вже набрав він відваги, біжить просто на те, що кричить. А то перед ним великий став, кругом пообсідали його жаби, аж нема куди до води доступити. Не довго він думав — як скочить просто на них! А жаби як сполошаться, та всі у воду! Спинився Зайчик-Побігайчик та й подумав: — „Я гадав, що го лише я такий боягуз на світі. А то є ще більші боягузи, що й мене бояться. Не буду топитись!”

Та й побіг назад додому.

ЗУСТРІЧ З ВОВКОМ

Повернувся Зайчик-Побігайчик додому вже в іншому настрою: ще він не останній на світі, коли і його бояться. Прийшов до думки, що страх приходить не від того, що ти слабкий, а від того, що ти сам вважаєш себе за найслабшого. Коли б він тільки думав, що слабший від ворон та коли б утікав від них то вони б напали на нього та й закливали; а як він сміливо кинувся між них то вони від нього геть порозліталися. Так завжди треба робити: не лякатися, поводитися сміливо, докласти розуму, де не стає сили, то краще буде жити на світі.

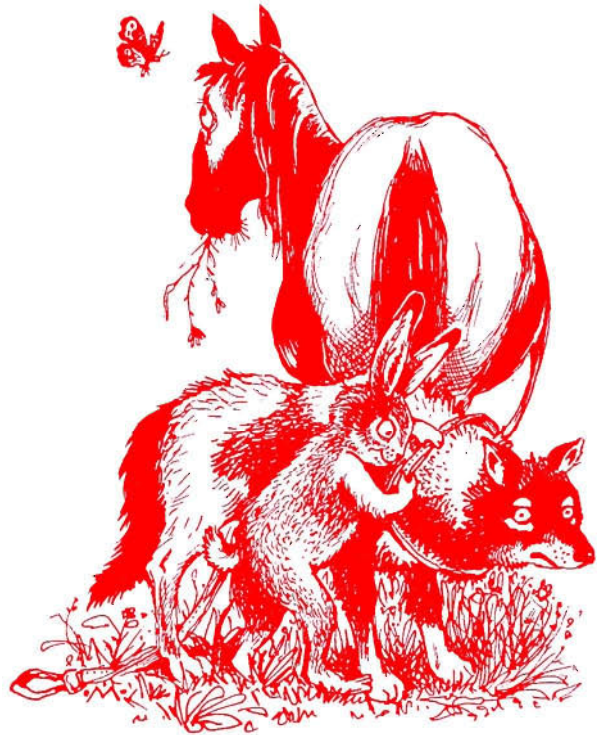
Отак собі думаючи, біжить Зайчик-Побігайчик по лісі. А назустріч йому — кум вовк. Кум уже кілька день не міг нічого вполювати. Підбіг до зайця та й каже:

— Ну, друже, що було між нами, то було, але тепер прощайся зі світом, бо мушу тебе з’їсти!

— Ей, куме! — каже зайчик. — Ти не бачиш, який я малий? Яка ж тобі пожива з мене? Краще ходи зі мною! Там, на толоці, кобила пасеться — ото буде тобі що їсти!

— Добре, — каже вовк, — веди!

Прийшли вони на толоку — справді, кобила пасеться. Вона в шлеї, а посторонки за нею по землі волочаться.

— Слухай, куме, — каже Зайчик-Побігайчик, — треба цю кобилу зловити. Я піду наперед, вхоплю за посторонки, а тоді й ти надбігай! Я засилю тобі посторонки на шию, то вже кобила не втече. А якби пробувала втікати, то лише добре потягни її до себе, вона й піде за тобою аж у ліс.

— Гарзд! — каже вовк.

Пішов заєць. Кобила його не боїться. Він узяв за посторонки, зав’язав на кінці петлю, моргнув до вовка. Той вискочив із-за куща, заєць закинув йому петлю на шию, а сам в ноги!

Ей, як угляділа кобила вовка, як обернеться задом до нього, як почне частувати копитами! Вовк би вже й від усього відрікся, та не може, бо петля на шії замотана: що сіпне коняка, то все сильніше здушить. А кобила як січе ногами, так січе!

Зайчик-Побігайчик стоїть за кушем, дивиться на ту роботу та як крикне до вовка:

— Та тягни бо, куме, до себе! Чом так не робиш, як я тобі казав?

Як почула кобила той крик, то подумала, що то другий вовк. Пустилася щосили втікати, а вовк за нею на посторонках

(Закінчення на стор. 14-ій внизу, на-ліво)

ПРИКЛАДНІ ЧИТАЧІ „ВЕСЕЛКИ” З МОНТРЕАЛО

Учні 4-ої класи Рідної Школи при парафії Успіння Божої Матері на Роземонті в Монтреалі (Канада) є не тільки точними передплатниками та пильними читачами „Веселки”, але й щирими приятелями свого журналу. Під проводом своєї вчительки й опікунки п-ї Марії Брикович вони відновили передплату „Веселки” на 1972 рік і склали по одному долярові на пресовий фонд журналу.

Це такі діти: Христина Бойчук, Андріс Бучард, Роман Гродзіцький, Роман Іваницький, Ігор Кальба, Мирослав Ковалик, Лідія Парфенюк, Роман Пилат, Дарія Томашичук, Одарка Фільонович, Зеновія Хомик.

Їхня вчителька пані Марія Брикович також склала пожертву на пресовий фонд „Веселки”.

Щиро дякуємо всім дітям-жертводавцям, а пані М. Брикович ми зокрема вдячні за заохоту своїх учнів до корисного громадського діла. Четверту класу Рідної Школи на Роземонті ставимо як приклад іншим дітям.

Р е д а к ц і я.

НЕДОГЛЯД

У ч. „Веселки” за лютий ц. р. пропущено через недогляд віршик про бідного зайчика в казці „Зайчик-Побігайчик” О. Лотоцького-Білоусенка:

Біжить зайчик дорогою	„Усі ж бо я та й городи
Та й скаче,	Обійшов,
Обтирається лапками	Ніде ж бо я капустиці
Та й плаче:	Не знайшов”.

Цей віршик повинен бути на сторінці 10-ій в лівій колонці під ілюстрацією, що зображує зайчика, як ланкою втирає собі сльози.

Просимо вибачити за недогляд — Р е д а к ц і я.

ЗАЙЧИК-ПОБІГАЙЧИК

(Закінчення з 13-ої сторінки)

тягнеться. Що він удариться об камінь або об пеньок, то вона думає, що хоче скакати на неї, та й ще дужче біжить. Забігла так з вовком у село, просто до стайні.

Приходить господар, дивиться, а вовк уже й не дихає...

(Продовження буде)

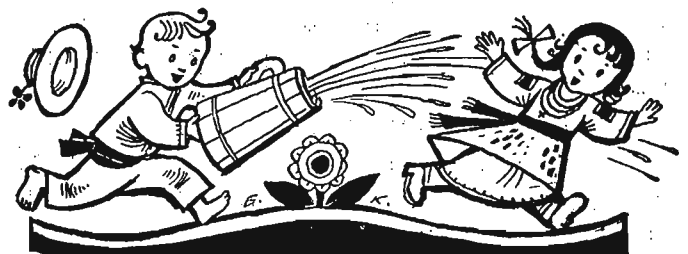
Пояснення-словничок: орач — plowman, plower; сплисти — виринути з води (to come up, rise to the surface); чисто — тут: геть, зовсім (entirely, altogether, completely); прощатися зі світом — готуватися на смерть; толока — пасовисько або пасовище (pasture land); щеля — harness, strap; посторонок — шнур, яким прив'язують коня, щоб тягнув воза (cord, rope, halter); петля — зашморг (slip-knot, noose); частувати копитами — бити копитами (to kick); сипати — рвучко тягти (to pull, to give a sudden pull).

Про неділю за тиждень перед Воскресінням Ісуса Христа св. Євангелист Іван (12:12 і 13) говорить: „А другого дня, коли сила народу, що зібрався на свято, почула, що до Єрусалиму надходить Ісус, то взяли вони пальмові віття і вийшли назустріч Йому...”

Українська Церква урочисто святкує Квітну Неділю. З причини відмінного клімату, замість пальмового віття, в Україні і в Канаді вживається лозу з розвиненими бруньками як перший знак веси.

В Квітну Неділю свячену лозу (шутку) роздається всім вірним. Ця традиція особливо захопила молодь. Звичайно по виході з церкви, зустрічаючи своїх ближніх, доторкаємо їх шуткою по плечах і проголошуємо: „Не я б'ю, лоза б'є, за тиждень Великдень”, і висловлюємо найкращі побажання дочекати Великодня.

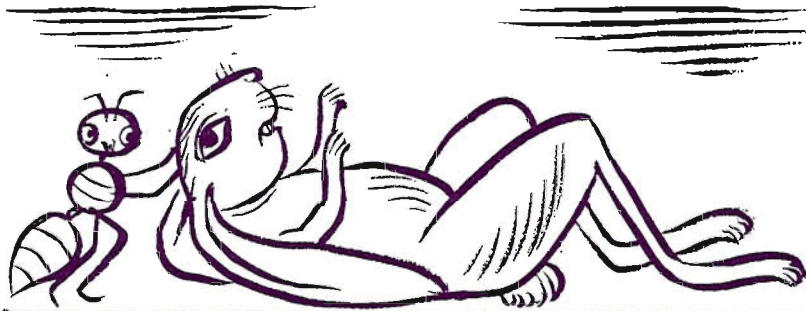
ГОЦА ДРАЛА

Зайчик лісом мандрував,
Спотикнувся та й упав.

Як упав, так лежить,
Щось у ніженці болить.

— Ой мурашко, йди сюди!
Поможи но, підведи!

Не підвести мурашині
Зайця в сірій кожушині!

Хоч короткий в зайця хвіст,
Заєць важить фунтів шість.

Аж надходить з лісу гномик,
Невеличкий Ромтомтомик.

— Не даси сама ти ради —
Треба вдатись до громади!

До мурашника ти йди,
Мурашню всю приведи!

Гей, як збіглась мурашня,
Підняли би і коня!...

Підняли в одній хвилині
Яця в сірій кожушині.

Понесли до Гоци Драла,
Що цілющі має трави.

Не дримала Гоца Драла,
Зайця вмить підлікувала.

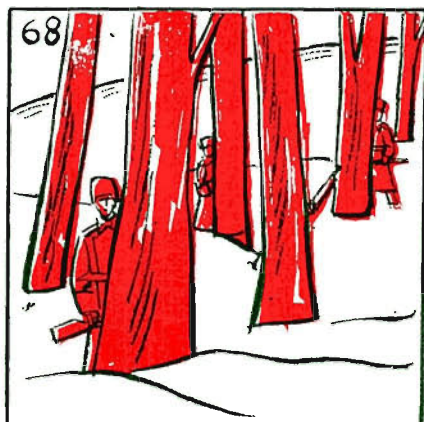
БОГДАН-СИЧОВИЙ СТРИЛЕЦЬ ІСТОРИЧНА КАЗКА UKRAINIAN TALE ВОНДАН-СИЧОВУ STRILETS

РОЗДІЛ VII: І ДІТИ БУВАЮТЬ ГЕРОЯМИ CHAPTER VII: SOMETIMES, EVEN CHILDREN ARE HEROES

По хвилині Федір шепнув до Гната:
— Я піду розвідати на край лісу.

"I'll go out and scout the edge of the forest," whispered Fedir to Hnat after a while.

У лісі Федір наступив на суху гілляку, і вона затріщала. — Хто йде? — вигукнув хтось за деревами.

Wading among the trees, Fedir stepped on a dry twig and it made a crunching noise. "Who's there?" someone shouted from behind the trees.

Запорпавшись у сніг, Федір бачив оподалік кілька постатей і чув оклики по-московськи: „Він там! Він там!”

Hiding in the deep snow, Fedir saw several men nearby shouting "He's there, he's there!"

Коли погоня віддалилася, Федір вернувся до свого гуртка. — Де Гнат? — запитав неспокійно.

When the search party moved away, Fedir returned to his group. "Where's Hnat?" worried Fedir.

— Він поповз за тобою, як тільки в лісі знявся гомін, — відповіли йому товариші

"He went after you as soon as he heard shouts in the forest," replied the others.

— Вперед! — скомандував Федір, здогадавшись, що сталося.

"Let' go," commanded Fedir, realizing what had happened.

(Продовження буде)
(To be continued)